

Zien 'ze' het in het onderwijs echt niet?

Afgelopen vrijdag een aflevering gezien van de Voice Kids. Wow, daar krijgen wij een paar mooie voorbeelden te zien van wat in mijn ogen 'Nieuwetijdskinderen' zijn. Wat een volwassenheid, eigen-wijsheid, kracht en 'briljantie'!! En zulke kinderen en jongeren lopen er heel veel rond om ons heen. Kinderen met een gevoeligheid die veel 'grootser' is dan de jeugd van 20 jaar geleden en met een 'nieuwe manier van denken, voelen en handelen', waardoor zij op heel eigen wijze al kunnen handelen vanuit een innerlijke kracht en autonomie. Toch verliezen veel kinderen de aansluiting met het onderwijs en de samenleving in het algemeen, wat te zien is aan het steeds groeiend aantal kinderen en jongeren dat psychische klachten en gedragsproblemen ontwikkelt.

Medicatie remt het 'Zijn' van het kind af

Een van de deelnemers was een jongen van 12 jaar, die al erg goed wist te verwoorden wat hij wil, waar zijn passie ligt en hoe hij in het leven wil staan. Enerzijds bewondering, maar ook bijna 'schrikken' dat een mens van 12 jaar al zo ver is en zoveel durf in zich heeft om een briljant optreden te geven, zonder gêne of terughoudendheid. Ook niet in de gefilmde gesprekken vooraf. Voor mij was het helder; 'Dit kan niet anders, dan een heel bijzonder, (hoog)gevoelig, krachtig en eigen-wijs 'mensenkind' zijn'.

Toen ik hoorde dat hij Concerta voorgeschreven kreeg, voelde ik een boosheid in mij opkomen. 'Ah nee, niet weer een kind aan de chemische drugs', dacht ik. Wat is er toch aan de hand in het onderwijs en de medische wereld, dat zulke briljante, krachtige en zelfverzekerde kinderen en jongeren zo vaak, zo snel en zo systematisch, aan de Concerta's, Ritalins en soortgelijke middelen worden gezet? Alsof zij een enge ziekte in zich hebben. En nog bijna zonder schroom ook, zo lijkt het.

Zien zij dan niet dat deze jongeren iets heel anders nodig hebben? Als wij deze jongens en meiden eens echt op HUN niveau zouden benaderen en met hen zouden praten over wat er voor HEN belangrijk is, dan ontdekken wij dat zij met hun drukte, hun niet gefocust 'zijn', of hun 'afwezigheid' een boodschap afgeven aan docenten, de school in zijn geheel, maar ook aan ouders/opvoeders en hun omgeving.

Een heel heldere boodschap geven zij af in mijn ogen. Zij laten ons (de volwassen wereld) zien dat zij bijvoorbeeld op een totaal andere manier onderwezen willen worden, dat zij zich vervelen door de onderwijsvorm en veel te veel dingen moeten leren waar zij het nut niet van inzien. En als een kind zich diep van binnen niet gehoord, gezien, erkend of begrepen voelt, dan zal dit zijn effecten hebben op emotioneel en psychisch vlak, en ook zeker een uit balans zijnd gedrag laten ontstaan.

Onderwijs afgestemd op de visie van onze kinderen

Het schoolsysteem van nu luistert veel te weinig of zelfs helemaal niet naar het kind. Er wordt met hen gecommuniceerd op een manier die niet meer van deze tijd is. Nog steeds is het: het kind moet het systeem en de docent volgen, terwijl het kind juist vraagt dat het systeem en de docent afgestemd raakt op haar of hem.

Op steeds meer scholen gebeurt dit al, maar nog te veel scholen houden te rigide vast aan 'oude' lesmethodes.

Niet alleen de communicatie vraagt om een aanpassing, het hele schoolsysteem en inhoud vraagt om innovatie. Een kind van deze tijd, met al haar of zijn hoge sensitiviteit en sterk ontwikkeld intuïtief vermogen, wil geholpen worden in de ontdekking van hun passie en al op vroege leeftijd. Zij willen en kunnen vaak niet meer meegaan in de opgelegde leervorm: 'Wij leren jullie iets, op onze manier en in ons tempo'. Zij willen zelf ontdekken wat het nodig heeft om te leren en welke onderwijsvormen daar het beste bijpassen. Een kind dat een passie heeft voor muziek, zal enorm veel uit zichzelf leren als muziek en aanverwante gebieden als onderwijsvorm wordt aangeboden. Natuurlijk zal het kind uit zichzelf ontdekken dat lezen, taal en rekenen zowel leuk als handig zijn om te leren. Zet een kind dat veel energie in zich heeft in een leervorm, waarop zij of hij op 'energieke' manier kan leren, dan zullen hoogstwaarschijnlijk die Concerta's en Ritalins voor de meeste niet meer nodig zijn. Laat een kind dat interesse heeft in 'het heelal en de sterren en planeten', dat mogen opnemen in haar of zijn leerpakket. Zorg ervoor dat wij hen de kennis bieden waar zij warm voor lopen.

Het kind zal opbloeien

Zij zullen dan natuurlijk veel meer gefocust zijn en compleet 'handelbaar', want zij steken hun energie in dat waar zij blij van worden. Elk kind dat zichzelf in een keurslijf voelt zitten, zal zijn focus verliezen en misschien wel 'onhandelbaar of druk' gedrag gaan vertonen. Medicatie kan zeker helpen bij het focussen en het rustig worden. Logisch dat het gebruik van zo'n middel ook zijn voordelen heeft, want met de chemische stoffen worden allerlei interne processen en gevoelens gestopt, afgeschermd of geblokt. Volgens mij is dit iets wat het kind zelf juist helemaal niet wil, aangezien zij of hij met die kwaliteiten is geboren en er iets mee wilt doen. Zij willen hun enthousiasme, leergierigheid, breed denken, zien en voelen en hun hooggevoeligheid helemaal niet afgeblokt of 'gemanipuleerd' hebben. Zij willen het kunnen gebruiken.

Kijk naar de democratische scholen, daar is het medicijngebruik aanzienlijk minder, omdat het onderwijs daar is afgestemd op wat het kind nodig heeft. Daar gebruiken kinderen en jongeren juist hun drukte om te leren wat zij willen leren.

Pas als het onderwijs zijn rigide leervormen en beoordelingssysteem zal loslaten, zal er ruimte komen om de kinderen van deze tijd in vrijheid te laten opgroeien en opbloeien. Ik geloof erin dat als het onderwijs de moed heeft om lesprogramma's af te stemmen op het kind van nu, dat dan veel kinderen uit de verf zullen komen zonder gebruik van Ritalin, Concerta, een antidepressivum of een antiangst middel.

Het labelen van kinderen met ziektes en gedragsproblemen neemt veel te grote vormen aan, waardoor de kwaliteiten van te veel jongeren worden afgeremd. En dat vaak alleen omdat zij 'onhandelbaar' zijn geworden voor docenten. Laten wij hopen dat het onderwijs een bewustwording zal doormaken, waardoor de boodschappen die een kind afgeeft wel worden gehoord en dat er wordt ontdekt op welke manier kinderen van deze tijd willen leren.

Misschien is het boek 'Bekijk ze eens als mensen' een aanrader voor iedereen die met opgroeiende jeugd werkt. Het boek is in te kijken op de gelijknamige site. Bestellen kan via de site of bij de internetboekhandels.

Rob Derksen

www.bekijkzeeensalsmensen.nl